



ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΟΛΓΑ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗ
Βουλευτής Α' ΑΘΗΝΑΣ – ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ	
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ	
Αρ.θμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ	391
Αριθμ. Πρωτ. ΑΙΤΗΣ.ΚΑΤ.ΕΓΓΡΑΦΩΝ	37
Ημερομ. Καταθέσεως	13.10.17

Ερώτηση και αίτηση κατάθεσης εγγράφων

Αθήνα, 13 Οκτωβρίου 2017

Προς την Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού

Θέμα : Ποια θα είναι τελικά η τύχη των αρχαιολογικών ευρημάτων στους υπό κατασκευή σταθμούς του μετρό στην Θεσσαλονίκη;

Από την έναρξη των εργασιών για την κατασκευή του μετρό Θεσσαλονίκης (Ιούλιος 2006) και μέχρι το 2013, οι αρχαιολογικές έρευνες προχωρούσαν απρόσκοπτα. Η τύχη των αρχαιολογικών ευρημάτων, αποφασιζόταν από το ΥΠΠΟΑ μετά από γνωμοδότηση του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου και σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις (ν. 3028/2002). Οι σχετικές αποφάσεις προέβλεπαν, κατά περίπτωση, είτε τροποποιήσεις ως προς τον σχεδιασμό των σταθμών με στόχο την ανάδειξη των ευρημάτων, είτε προσωρινές αποσπάσεις των ευρημάτων και επανατοποθέτησή τους μετά την ολοκλήρωση των σταθμών.

Όμως, στην περίπτωση των ευρημάτων του υπό κατασκευή σταθμού της Βενιζέλου, μεταξύ των οποίων, ήλθε στο φως τμήμα του Decumanus Maximus, καταγράφονται χειρισμοί που θέτουν σε κίνδυνο τόσο την λειτουργικότητα του σταθμού, όσο και σημαντικότερα ευρήματα, χωρίς προφανή λόγο.

Με απόφασή του το Υπουργείο Πολιτισμού (180/24.1.2013) μετά από ομόφωνη γνωμοδότηση του ΚΑΣ, όρισε ότι τα ευρήματα θα αποσπασθούν και θα τοποθετηθούν ως σύνολο, στο στρατόπεδο «Παύλου Μελά» ή όπου αλλού. Η απόφαση αυτή, πυροδότησε αντιδράσεις των τότε αντιπολιτευόμενων Βουλευτών του ΣΥΡΙΖΑ, του Δήμου Θεσσαλονίκης, καθώς και πολλών επιστημονικών και κοινωνικών φορέων.

Ο Δήμος Θεσσαλονίκης προσέφυγε στο ΣΤΕ και επέτυχε την αναστολή της εκτέλεσης της οικείας Υπουργικής Απόφασης. Παράλληλα, όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς της πόλης, υπέβαλαν έξι (6) εναλλακτικές προτάσεις για την ανάδειξη των ευρημάτων. Όλες εξετάστηκαν από το ΚΑΣ και μετά από την γνωμοδότησή του, εκδόθηκε η 584/24.2.2014 απόφαση για την απόσπαση και επανατοποθέτηση των ευρημάτων στον σταθμό, στην αρχική τους

θέση, ενώ παράλληλα ζητήθηκε και νέα μελέτη ανάδειξης και προστασίας τους.

Την ίδια στιγμή, το ΣΤΕ (Ε' Τμήμα αρ.2381/2014) κήρυξε την δίκη – κατόπιν της ανωτέρω προσφυγής του Δήμου- κατηργημένη, διότι θεώρησε ότι το ΥΠΠΟΑ εξέτασε διεξοδικά την υπόθεση εκ του μηδενός. Εύλογη θα ήταν η απρόσκοπτη συνέχεια του έργου, όμως ο Δήμος Θεσσαλονίκης προσέφυγε εκ νέου στο ΣΤΕ το οποίο και πάλι απέρριψε την προσφυγή του με την υπ' αριθμ. ΣΤΕ 2611/2016 απόφασή του. Όλη αυτή η παλινωδία σε συνδυασμό με την κυβερνητική αλλαγή, είχε σαν αποτέλεσμα πολλές καθυστερήσεις στον προγραμματισμό του έργου και μοιραία, την χρονική μετάθεση της ολοκλήρωσης του σταθμού Βενιζέλου, για το 2021. Στην συνέχεια, νέα ευρήματα ήλθαν στην επιφάνεια κατά τις εργασίες στον υπό κατασκευή σταθμό της πλατείας Αγίας Σοφίας. Κάποιοι ειδικοί υποστηρίζουν ότι αυτά είναι σημαντικότερα από τα αντίστοιχα του σταθμού Βενιζέλου.

Τον Ιανουάριο 2015 εκλέγεται η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ και τον Σεπτέμβριο 2015, με Υπηρεσιακή Κυβέρνηση και με πρόσχημα μελέτη που κατέθεσε ο Δήμος Θεσσαλονίκης, εισάγεται εσπευσμένα στο ΚΑΣ εκ νέου το ζήτημα της διαχείρισης των ευρημάτων. Παρά τις επιφυλάξεις των αρμόδιων υπηρεσιών του ΥΠΠΟΑ, ανατρέπεται η προηγούμενη γνωμοδότηση του ΚΑΣ και η υπουργική απόφαση που ακολούθησε ορίζει να παραμείνουν τα ευρήματα ως έχουν, δηλαδή, απροστάτευτα από τις καιρικές συνθήκες στους χώρους εύρεσής τους να υφίστανται σταδιακά φθορές.

Τον Ιανουάριο 2017, εισάγεται στο ΚΑΣ πρόταση για την διατήρηση των ευρημάτων στους χώρους του σταθμού. Προβλέπονται δε μελέτες προκειμένου να γίνουν νέες ανασκαφές και διάλυση αρχαιοτήτων, χωρίς όμως να προβλέπεται ρητά η τύχη τους.

Την 1^η Αυγούστου 2017, το ΚΑΣ γνωμοδότησε για τα μέτρα προστασίας των αρχαιοτήτων κατά το στάδιο διαπλάτυνσης της Εγνατίας. Η νέα γνωμοδότηση, προϋποθέτει τελικά, την κατάχωση των ευρημάτων του σταθμού Βενιζέλου, παρά το γεγονός ότι πριν από χρόνια αυτό το ενδεχόμενο πυροδότησε τις αντιδράσεις πολλών βουλευτών του ΣΥΡΙΖΑ. Στην εισήγηση που υπεβλήθη προς το ΚΑΣ, δεν είναι σαφές το κατά πόσον θα αποκαλυφθούν τα ευρήματα στο μέλλον, ούτε πόσες μελέτες απαιτούνται, ούτε η πηγή χρηματοδότησης του έργου συντήρησης και ανάδειξης των ευρημάτων, όταν και εφ' όσον αυτά αποκαλυφθούν εκ νέου.

Επειδή, τα ευρήματα είναι εντυπωσιακά και χρονολογούνται από τους ελληνιστικούς χρόνους - για τους οποίους υπάρχουν λιγοστές

μαρτυρίες- έως και τους νεώτερους χρόνους, ειδικότερα δε από την Βυζαντινή Εποχή,

Επειδή, οι παλινωδίες προκαλούν σημαντικότερες καθυστερήσεις στην ολοκλήρωση του έργου και διόγκωση του προϋπολογισμού του,

Επειδή, η κατασκευή του σταθμού «Βενιζέλου» σύμφωνα με τις παραπάνω εξελίξεις, συνιστά ουσιώδη αλλαγή της αρχικά δημοπρατημένης μελέτης και κατά συνέπεια, ελλοχεύει κίνδυνος απένταξης του έργου,

Ερωτάται η αρμόδια Υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού :

1. Για ποιο λόγο ανατρέπονται υπουργικές αποφάσεις, που έχουν δικαιωθεί πλήρως από το ΣΤΕ;
2. Πόσο έχει αυξηθεί το κόστος του έργου στον συγκεκριμένο σταθμό Βενιζέλου από την όλη καθυστέρηση;
3. Ποιες είναι οι συνολικές συμπληρωματικές συμβάσεις και οι ανάδοχοι αυτών;
4. Πόσες αναθέσεις μελετών και έργων εκκρεμούν;
5. Γιατί το ΥΠΠΟΑ δεν μερίμνησε εδώ και δύο χρόνια για την προστασία των αρχαιοτήτων του σταθμού «Βενιζέλου» από την σταδιακή και σταθερή φθορά από την υγρασία;
6. Ποιο είναι το ρεαλιστικό χρονοδιάγραμμα και ο ακριβής προϋπολογισμός για την αποκάλυψη εκ νέου των αρχαιοτήτων μετά την κατάχωσή τους, τη συντήρηση και την ανάδειξή τους; Από που διασφαλίζονται τα αναγκαία για τα ανωτέρω κονδύλια;
7. Αιτούμεθα την κατάθεση των τριών (3) σχετικών πρακτικών του Κ.Α.Σ. (Σεπτεμβρίου 2016, Ιανουαρίου 2017 και Αυγούστου 2017).

Η ερωτώσα Βουλευτής

Όλγα Κεφαλογιάννη